
**INTERWENCJA I.10.1.1
– INWESTYCJE W GOSPODARSTWACH ROLNYCH
ZWIĘKSZAJĄCE KONKURENCYJNOŚĆ (DOTACJE)**

Magdalena Stempka

Plan
Strategiczny dla
Wspólnej
Polityki
Rolnej
na lata 2023-2027

Warmińsko-Mazurski Ośrodek Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Olsztynie
ul. Jagiellońska 91, 10-356 Olsztyn, tel./fax 89 535 76 84, 526 44 39
e-mail: sekretariat@w-modr.pl, www.w-modr.pl

WMODR Oddział w Olecku

Aleja Zwycięstwa 10, 19-400 Olecko
tel. 87 520 30 31, 520 30 32, fax 87 520 22 17
e-mail: olecko.sekretariat@w-modr.pl

I Zastępca Dyrektora WMODR

mgr Małgorzata Micińska-Wąsik

II Zastępca Dyrektora WMODR

mgr Sonia Solarz-Taciak

Dyrektor Oddziału WMODR w Olecku

mgr Robert Nowacki

Druk: Warmińsko-Mazurski Ośrodek Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Olsztynie
ul. Jagiellońska 91, 10-356 Olsztyn
tel./fax. 89 526 44 39, 89 535 76 84
e-mail: redakcja@w-modr.pl, www.w-modr.pl

Nakład: 200 egz.

Wydanie: I

Wstęp

Współczesne rolnictwo to zbiór praktyk i technologii wykorzystywanych do produkcji żywności i innych produktów rolnych. Charakteryzuje się ono wysokim poziomem mechanizacji, specjalizacją i wykorzystaniem środków chemicznych. Dofinansowania odgrywają ważną rolę w kształtowaniu współczesnego rolnictwa. Dostarczają one rolnikom środków finansowych na inwestycje, modernizację i rozwój. Jednym z takich dofinansowań jest Interwencja I.10.1.1, wchodząca w skład Planu Strategicznego WPR na lata 2023-2027. Jej głównym celem jest podniesienie konkurencyjności gospodarstw rolnych na rynku głównie dzięki:

- racjonalizacji technologii produkcji roślinnej i zwierzęcej;
- wprowadzeniu nowoczesnych (w tym cyfrowych) technologii lub innowacji;
- zwiększeniu opłacalności produkcji rolnej – poprawa efektywności wykorzystania zasobów i łańcuchów dostaw;
- ochronie środowiska i poprawie dobrostanu zwierząt gospodarskich

Wytyczne do tej interwencji obowiązują od 01.01.2024 roku i są udostępnione na stronie Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Wnioski o przyznanie wsparcia w ramach Interwencji I.10.1.1 będzie można składać, zgodnie z harmonogramem od 5 września 2024 do 11 października 2024.

OBSZARY WSPARCIA

W ramach Interwencji I.10.1.1 wspierane będą następujące 4 obszary tj. A,B,C oraz D.

Obszar A – rolnictwo precyzyjne: inwestycje w nowe maszyny i urządzenia, stanowiące wyposażenie budynków lub budowli służących do produkcji zwierzęcej wraz z oprogramowaniem, np.:

- system do monitoringu stada z oprogramowaniem oraz dozownikami pokarmu;
- roboty / wózki paszowe.

Obszar B – inwestycje dotyczące produkcji ekologicznej - środki trwałe związane z przetwórstwem i marketingiem produktów rolnych:

- zakup maszyn i urządzeń do przetwórstwa produktów rolnych;
- budowa, modernizacja lub przebudowa zakładów przetwórstwa rolnego;
- zakup środków do produkcji przetworzonych produktów rolnych;
- zakup środków transportu do dystrybucji produktów rolnych.

By rolnik mógł ubiegać się o dofinansowanie w tym zakresie, w dniu złożenia wniosku o przyznanie pomocy co najmniej 80% powierzchni użytków rolnych albo co najmniej 50% powierzchni użytków rolnych i cała produkcja zwierzęca, muszą być objęte systemem rolnictwa ekologicznego. Inwestycje polegające na budowie lub modernizacji budynków lub budowli do utrzymywania zwierząt gospodarskich muszą zakładać utrzymanie zwierząt bez uwięzi. Częścią inwestycji polegającej na budowie budynku inwentarskiego może być zakup gruntu – do wysokości 10% kosztów kwalifikowalnych.

Obszar C – inwestycje w środki trwałe związane z przechowywalnictwem oraz przygotowaniem produktów rolnych do sprzedaży, w tym m.in.:

- budową, modernizacją lub przebudową magazynów i chłodzi;
- zakupem maszyn i urządzeń do przechowywania i przygotowania produktów rolnych do dalszej sprzedaży.

Wspierane będą inwestycje dotyczące wyłącznie nieprzetworzonych produktów rolnych wyprodukowanych w gospodarstwie z przeznaczeniem do spożycia przez ludzi.

Obszar D – dotyczy wyłącznie grupy rolników. Wspierane będą inwestycje w maszyny do zbioru roślin okopowych, warzyw, owoców, ziół, roślin włókniстых (samojezdne lub przyczepiane). Nie będzie możliwości zakupu maszyn służących wyłącznie do transportu.

OGÓLNE WYMOGI/WARUNKI PODMIOTOWE

Aby otrzymać wsparcie, rolnik musi spełnić kilka warunków:

- prowadzić działalność rolniczą, z której uzyskał roczny przychód ze sprzedaży produktów rolnych wytwarzanych w jego gospodarstwie w wysokości co najmniej:
 - a) 75 tys. zł – w przypadku obszarów A, C i D albo
 - b) 45 tys. zł – w przypadku obszaru B
 - nie może prowadzić działalności wyłącznie w celach naukowo-badawczych.
- Jakie dokumenty będą honorowane do ustalenia rocznego przychodu z działalności rolniczej?

Przychód udokumentowany fakturą VAT lub fakturą VAT RR, wydruk paragonu fiskalnego kas rejestrujących, rachunek, umowa kupna-sprzedaży wraz z potwierdzeniem przelewu lub informacja z ewidencji sprzedaży produktów roślinnych i zwierzęcych.

WARUNKI PRZEDMIOTOWE

Pomoc przyznawana jest, gdy rolnik posiada gospodarstwo o powierzchni użytków rolnych nie większej niż 300 ha oraz o wielkości ekonomicznej w roku wyjściowym wynoszącej co najmniej 25 tys. euro i nie więcej niż 250 tys. euro. Przy ustalaniu powierzchni UR i wielkości ekonomicznej gospodarstwa uwzględnia się:

- UR wchodzące w skład gospodarstwa w dniu złożenia wniosku o pomoc,
- grunty będące przedmiotem:
 - a) własności,
 - b) użytkowania wieczystego,
 - c) dzierżawy z Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa lub od jednostek samorządu terytorialnego,
 - d) dzierżawy długoterminowej:
 - dotyczy działek dzierżawionych od podmiotów innych niż ZWRSP lub JST,
 - umowa dzierżawy musi być zawarta w formie aktu notarialnego lub z datą pewną,

- okres dzierżawy musi wynosić co najmniej 8 lat od dnia złożenia WOPP,
- e) dzierżawy krótkoterminowej:
 - dotyczy działek dzierżawionych od podmiotów innych niż ZWRSP lub JST,
 - nie spełnia warunków określonych dla dzierżawy długoterminowej,
 - wnioskodawca musi otrzymać na te grunty jednolitą płatność obszarową na podstawie przepisów o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego lub podstawowe wsparcie dochodów co najmniej w roku, w którym złożono WOPP lub w roku poprzednim,
- f) wspólnot gruntowych:
 - dotyczy gruntów, o których mowa w ustawie o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych,
 - w części faktycznie użytkowanej przez wnioskodawcę.

WYSOKOŚĆ DOFINANSOWANIA

Zwrot w wysokości 65% kosztów kwalifikowalnych dla młodych rolników oraz w przypadku inwestycji w obszarze B. Zwrot 45% kosztów kwalifikowalnych: inwestycje pozostałe.

Maksymalna kwota dofinansowania:

a) obszar A i D: 300 000 zł

b) obszar B: 1 300 000 zł

1 000 000 zł:

- budowa lub modernizacja budynków z nowoczesnymi technologiami (energooszczędne, nisko-emisyjne)
- wyposażenie budynków
- zapewnienie wybiegów i pastwisk z innowacyjnymi rozwiązaniami
- budowa lub modernizacja budynków do przechowywania owoców lub warzyw z odpowiednimi technologiami

300 000 zł: pozostałe inwestycje

Obszar C: 1 300 000 zł

a) 1 000 000 zł: budowa lub modernizacja budynków do przechowywania owoców lub warzyw z odpowiednimi technologiami

b) 300 000 zł: pozostałe inwestycje

PUNKTACJA WNIOSKÓW

Aby otrzymać dofinansowanie, trzeba uzyskać minimalną liczbę 4 punktów przy ocenie złożonego wniosku wraz z załącznikami. Dla poszczególnych obszarów punktacja wygląda następująco:

Obszar A

- inwestycja przyczyniająca się do poprawy jakości produkcji – 3 punkty;
- uczestnictwo rolnika w określonej formie współpracy – 2 punkty;

- inwestycja innowacyjna lub dotycząca rozwiązań cyfrowych – 3 punkty;
- uczestnictwo rolnika w: unijnym systemie jakości:
 - a) rolnictwo ekologiczne – 4 punkty, pod warunkiem objęcia tym systemem co najmniej 50% powierzchni UR tego gospodarstwa,
 - b) innym niż rolnictwo ekologiczne – 2 punkty,
 - c) krajowym systemie jakości - 1 punkt.

Łącznie nie więcej niż 5 punktów.

Obszar B

- inwestycja przyczyniająca się do poprawy jakości produkcji – 3 punkty;
- uczestnictwo rolnika w określonej formie współpracy – 2 punkty;
- inwestycja innowacyjna lub dotycząca rozwiązań cyfrowych – 3 punkty;
- inwestycja dotycząca bezpiecznego dla konsumenta i efektywnego przedłużania trwałości produktów, przechowywania lub lepszego przygotowania do sprzedaży – 3 punkty;
- ekologiczna produkcja zwierzęca – 2 punkty

Obszar C

- inwestycja przyczyniająca się do poprawy jakości produkcji – 3 punkty;
- uczestnictwo rolnika w określonej formie współpracy – 2 punkty;
- inwestycja innowacyjna lub dotycząca rozwiązań cyfrowych – 3 punkty;
- uczestnictwo rolnika w:
 - a) unijnym systemie jakości: rolnictwo ekologiczne – 4 punkty, pod warunkiem objęcia tym systemem co najmniej 50% powierzchni UR tego gospodarstwa. Innym niż rolnictwo ekologiczne – 2 punkty,
 - c) krajowym systemie jakości – 1 punkt

Łącznie nie więcej niż 5 punktów.

Obszar D

- inwestycja przyczyniająca się do poprawy jakości produkcji – 3 punkty;
- każdy z rolników będący w grupie rolników bierze udział w określonej formie współpracy – 2 punkty;
- inwestycja innowacyjna lub dotycząca rozwiązań cyfrowych – 3 punkty;
- każdy rolnik należący do grupy rolników uczestniczy w:
 - a) unijnym systemie jakości: rolnictwo ekologiczne – 4 punkty, pod warunkiem objęcia tym systemem co najmniej 50% powierzchni UR tego gospodarstwa. Innym niż rolnictwo ekologiczne – 2 punkty,
 - b) krajowym systemie jakości – 1 punkt

Łącznie nie więcej niż 5 punktów.

PODEJMOWANE ZOBOWIĄZANIA

Zobowiązania będą podejmowane przez rolnika na okres 5 lat, ponadto będzie on zobligowany do informowania ARiMR o realizacji wszystkich zobowiązań w trakcie trwania całego przedsięwzięcia, w tym także o uzyskanych przychodach ze sprzedaży produktów ekologicznych, w terminie określonym w umowie z ARiMR o przyznaniu pomocy.

Najważniejsze wymogi do spełnienia:

- wzrost wartości dodanej brutto w gospodarstwie co najmniej o 10% w odniesieniu do roku wyjściowego w okresie 5 lat od dnia przyznania pomocy;
- prowadzenie w gospodarstwie co najmniej ewidencji przychodów i rozchodów oraz zdarzeń o charakterze niefinansowym, księgi rachunkowej lub księgi przychodów i rozchodów;
- uczestnictwo w systemach jakości (jeżeli zostały przyznane punkty);
- udział w określonej formie współpracy (jeżeli zostały przyznane punkty);
- prowadzenie ekologicznej produkcji zwierzęcej (jeżeli zostały przyznane punkty);
- wykazywanie rocznych (z pełnych lat kalendarzowych) przychodów ze sprzedaży produktów ekologicznych nie mniejszych niż 45 tys. zł (obszar B);
- zrealizowanie inwestycji w terminie 60 miesięcy od dnia przyznania pomocy, jeżeli inwestycja obejmuje nabycie rzeczy będących przedmiotem leasingu (w odniesieniu do części operacji obejmującej wyłącznie inwestycje niepolegające na nabyciu rzeczy będących przedmiotem leasingu – w terminie 24 miesięcy). W przypadku innych operacji – 24 miesiące i nie później niż do 30 czerwca 2029 roku.

SANKCJE

Zwrot całości dofinansowania:

- wzrost wartości dodanej brutto w gospodarstwie <10% w ciągu 5 lat od dnia przyznania dofinansowania.

Zwrot 3% pomocy za każdy rok w przypadku:

- braku prowadzenia ewidencji przychodów i rozchodów, zdarzeń o charakterze niefinansowym lub księgi rachunkowej (opcjonalnie).

Zwrot 5% pomocy za każdy rok:

- roczne przychody ze sprzedaży produktów ekologicznych <45 tys. zł (w obszarze B).

Zwrot 0,5% pomocy:

- brak złożenia informacji o realizacji zobowiązań w terminie określonym w umowie: o uzyskanych przychodach ze sprzedaży produktów ekologicznych i innych zobowiązań.

Nie ma konieczności zwrotu otrzymanego dofinansowania za niespełnienie warunku wzrostu wartości dodanej brutto z powodu czynników zewnętrznych, których negatywnego wpływu rolnik nie mógł złągodzić.

PRZYKŁADOWE ROZWIĄZANIA ROLNICTWA PRECYZYJNEGO

Współczesne rolnictwo to nie tylko ciężka praca fizyczna, ale także coraz większe znaczenie technologii. Systematyczne wdrażanie innowacyjnych rozwiązań stało się normą, a postęp technologiczny, jaki obserwujemy od połowy ubiegłego wieku, stawia przed rolnikami nowe wyzwania. Ciągłe monitorowanie trendów i inwestowanie w rozwój parku maszynowego jest niezbędne, aby sprostać wymaganiom dynamicznie rozwijającego się rynku. Nowoczesne technologie pozwalają na zwiększenie wydajności i efektywności produkcji, co z kolei przekłada się na obniżenie kosztów i wzrost rentowności gospodarstwa.

- systemy nawigacji ciągników i maszyn rolniczych, których głównym zadaniem jest utrzymywanie właściwego toru jazdy;
- dodatkowe systemy prowadzenia maszyn wspomagające operatora, zwiększając precyzję prowadzenia maszyn;
- systemy kontroli dawkowania środków produkcji – nawozów, ŚOR, materiału siewnego;
- systemy kontroli dawkowania paszy, wody, antybiotyków;
- mapowanie plonów;
- systemy telematyczne – zdalne komunikowanie maszyn;
- roboty do zbiorów plonów, zwalczania chorób grzybowych.

Źródła:

- Wytyczne szczegółowe w zakresie przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.10.1.1 Inwestycje w gospodarstwach rolnych zwiększające konkurencyjność (dotacje)
- <https://www.gov.pl/web/rolnictwo/i1011-inwestycje-w-gospodarstwach-rolnych-zwiekszajace-konkurencyjnosc-dotacje>
- A. Ekielski, K. Wesotowski. Systemy Agrotechniczne. PIGMiUR

